

در حاشیه در گذشت اربکان

خبرگزاری آران/ سرویس ترکیه
محمدیان

خبرگزاری آران/ سرویس ترکیه

" نجم الدین اربکان " نخست وزیر پیشین و رهبر حزب اسلامگرای سعادت ترکیه در گذشت. وی اولین نخست وزیر اسلامگرای ترکیه بود که در سال 1996 میلادی به عنوان رهبر حزب رفاه (بزرگترین حزب سیاسی وقت این کشور) با ائتلاف حزب راه راست به رهبری " تانسو چیلر " اقدام به تشکیل دولتی ائتلافی کرد. اربکان در دوران اوج قدرتش در پی پیروزی حزب متبوعش در انتخابات عمومی 1995 میلادی ، این پیروزی را به مثابه فتح دوباره استانبول از سوی مسلمانان قلمداد کرده بود. وی مبارزات انتخاباتی که حزب اسلامگرای رفاه بدان وارد شده بود را عمدتاً " به جنگ " ملازجرد" در قرن یازدهم میلادی تشبیه کرد که زمینه ساز ورود اسلام به آناتولی گردید. اربکان گفته بود که نتایج این انتخابات گویای به سر آمدن دوران سیطره احزاب سنتی غربگرا و لائیک در ترکیه است . همچنین اربکان ضمن تاکید بر اینکه دوری از جهان اسلام را نمی توان پذیرفت ، مواضع و دیدگاه های فکریش را حول پنج محور خلاصه کرده بود. از جمله تشکیل سازمان ملل اسلامی - ایجاد یک نیروی نظامی اسلامی همانند ناتو - تاسیس بازار مشترک اسلامی - تلاش برای دستیابی به وحدت پولی اسلامی مانند دینار اسلامی به عنوان پول رایج جهت مبادلات تجاری در جهان اسلام . وی معتقد بود از این طریق به تسلط دلارهای امریکایی بر بازارهای تجاری جهان اسلام پایان داده خواهد شد . و بالاخره ایجاد سازمان فرهنگ اسلامی همانند یونسکو. از دیدگاه اربکان تمام این اهداف می تواند بطور عملی به منصف ظهور برسد. وی در همین راستا طی دوران نخست وزیریش اقدام به تشکیل گروه دی هشت کرد ، و اولین سفر خارجیش را به کشورهای اسلامی منطقه انجام داد. لیکن با توجه به رویکرد ویژه وی به جهان اسلام ، طولی نکشید که دولت تحت رهبریش تحت فشارهای ارتش و نظامیان شورای امنیت ملی ترکیه ناگزیر از کناره گیری گردید. واقعه ای که از آن به عنوان کودتای سفید یا کودتای پست مدرن یاد می کنند . در پی این واقعه روند مقابله با اسلام سیاسی در ترکیه شدت یافت که به روند بیست و هشت فوریه اشتها یافت . البته عقاید و دیدگاه های اربکان منجر به انشعاباتی در حزب تحت رهبری وی و ظهور اسلامگرایانی نوگرا همانند رجب طیب اردوغان نخست وزیر و عبدالله گل رئیس جمهوری ترکیه گردید. لیکن وی ناگزیر گردید تا سالها ممنوعیت فعالیت سیاسی خود را تحمل نماید. اگرچه وی کوشید تا باردیگر با رهبری حزب سعادت به عرصه فعالیت سیاسی بازگردد ، لیکن پایان حیاتش مجالی برای تحقق اهدافش باقی نگذارد.

پایان پیام.